

Mosska Wene wäljanäitus suwel 1882.

Wäljanäitused pole meie ajal enam haruldased asjad. Meid käib nüüd termes maailmas iga aasta mitmekümne nime all. Seal on koerte ja kasside wäljanäitused, seal sigade ja lammaste, seal sarwloomade, seal habemete, seal lübarate, seal tütarlaste, seal käsitööde jne., jne. Üht wäljanäitust nime-
tatakse maailma wäljanäituseks, sest et terme maailm oma tööd ja imeasjad näha saadab, teist linna, teist küla ja libelkonno wäljanäituseks. Nagu ju nimedest arvata, on mõned suured, mõned tülukesed, ühed ajawad nalja taga, teised pühawad tõsisel teel haridust, kunsti ja tööd edendada.

Mosska wäljanäitus on küll üks suur wäljanäitus, sinna on umbes 5000 käsitöölisi ja wabrikuomanikke, on tööd näha saatnud, aga ta ei käi mitte maailma wälja-
näituse nime all, waid tema päris nimi on: Wene kunst- ja käsitööde wäljanäitus. Terme Wene riigi kunstnikud ja käsitöölised wõtawad temast osa, teised wäljamaa kunstnikud ja käsitöölised ei tohi, sest Weneriik tahab ka siin korraks jälle, nagu see ju ennegi sähärdustel näitustel on sündinud, näha ja selget aru kätte saada, mis ja kui hästi üksi wabriku või käsitöö tema piirides teha, ning misuguseid töösid weel mitte ei tehta, et siis seal mõiks riik appi tulla ja ka misuguste tööde tegemist riigis soetada. Riigi siht on see, et iga töö riigis eneses saaks tehtud, et mitte waja pole liiafs palju käsitöölisi wäljamaalt tuna ja kallist raba nende eest mõraste kätte anda. Wäljanäitajate hull tunnistab, et osawõtmine mitte leige pole, waid õige elam ja siin peab weel seda meeles pidama, et Wenemaal aja-
lehed mitte selle wäljanäituse asutuse ajal kuulutuete, seles-
tuste ja kõnedega nii rahwast osawõtmisele pole äratanud nagu see wäljamaal sünnib.

Wäljanäituse booned ja plats on väga laialised ja ka õige tenaste ehitatud. — Iõil rauast ja klaasist. Sinna pesast on wäljanäituse plats umbes seitse wersta lauge, aga see laugus ei tähenda sähärduse suure linna kohta nagu Mosska midagi ja hõlbus on ka linnast neil sinna

Eiinuise hakatus.	E i i n u s e o t s.			
	Hooitel.	Weistel.	Lammastel.	Sigadel.
7. Wiina-l. p.	7. Mistle-l.	14. Heina-l. p.	10. Vaastu-l.	27. Määri-l. p.
11. "	14. "	21. "	17. "	3. Kõnula-l.
22. "	21. "	28. "	23. "	10. "
28. "	28. "	4. Eõiluse-l.	31. "	17. "
4. Tälwe-l. p.	5. Wiina-l. p.	11. "	7. Jüri-l. p.	24. "
11. "	12. "	18. "	14. "	3. Vaastu-l.
18. "	19. "	25. "	21. "	10. "
25. "	26. "	1. Mistle-l.	28. "	17. "
2. Jõulu-l. p.	2. Tälwe-l. p.	8. "	5. Eche-l. p.	25. "
9. "	9. "	15. "	13. "	31. "
16. "	16. "	22. "	20. "	7. Jüri-l. p.
23. "	23. "	29. "	27. "	14. "
30. "	30. "	6. Wiina-l. p.	2. Heina-l. p.	21. "

2. Eiinuise aeg.

Keskmiiselt eiinuise eht kandmise ajaks arvatakse: hobustel 340 päewa, weistel 285 päewa, lammastel ja tiisudel 154 p., sigadel 120 p., koertel 63 p., kassidel 56 p.

Õige pikem eiinuise aeg on: hobustel 419 p., weistel 321 p., lammastel ja tiisudel 158 p., sigadel 133 p.

Õige lühem eiinuise aeg on: hobustel 330 p., weistel 240 p., lammastel ja tiisudel 146 p., sigadel 109.

3. Paarimise aeg.

Hobune, lehm ja lammad tarwitawad 22—36 tundi, siga 30—40 tundi. — Kui nad paaritud ei saanud, siis oisib hobune 8—10 p. pärast, lehm 21—28 p. p., lammad 14—21 p. p., siga 21—28 p. p. — Poeg-
mise järele oisib hobune 14 p. p., lehm 28 p. p., lammad 185 p. p., siga 35—42 p. p.

4. Handumise aeg.

Kanad handuwad 19—24 päewa, onid 28—32 p., kalkunid 26—32 p., pardid 28—32 p.

5. Sugutoomise aeg.

Tätku võib 5 aastast kuni 20 aastani sugutamiseks tarwitada, mära 4 a. — 12 aastani, pulli 2 a. — 7 aastani, lehma 18 kuust — 10 aastani, kulti 1 a. — 4 aastani, emmisi 9 kuust — kuni 8 aastani, oinast 2 a. — 6 aastani, utte 2 a. — 8 aastani.

6. Ema-loomade arw.

Ühe isa-looma jaoks arvatakse ema-loomi: hobuste juures 35 kuni 40 tähti, weiste juures 40—50 t., lammaste juures 35—40 t., tiisude juures 60—80 t., sigade juures 25—30 t., kanade juures 15—20 t., partiide juures 10—12 t., kalkunite juures 8—12 t., anide juures 5—8 t., tuwikste juures 1 ainnene.